

INFORMACIJA O ZAKLJUČIVANJU MEMORANDUMA O SARADNJI IZMEĐU MINISTARSTVA ZDRAVLJA CRNE GORE I MINISTARSTVA ZDRAVLJA REPUBLIKE PORTUGAL U OBLASTI ZDRAVSTVA I MEDICINSKIH NAUKA

Predloženi tekst Memoranduma o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zdravlja Republike Portugal u oblasti zdravstva i medicinskih nauka Republike Portugal usaglašen je na osnovu obostrano iskazanog interesa da se formalizuje saradnja ove dvije države u oblasti zdravstva i medicinskih nauka.

Memorandumom je predviđeno da obje Strane podstiču saradnju kroz:

- a) razmjenu informacija i iskustava u oblasti zdravstva i medicinskih nauka;
- b) stručno usavršavanje zdravstvenih radnika kroz učešće na simpozijumima, konferencijama, seminarima i drugim skupovima značajnim za zdravstvo, organizovanim u državama potpisnicama;
- c) razmjenu zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika radi usavršavanja u zdravstvenim ustanovama Strana potpisnica;
- d) saradnju u oblasti digitalizacije zdravstvenog sistema;
- e) saradnju u oblasti organizacije, funkcionisanja i reforme sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja,
- f) saradnju u oblasti telemedicine;
- g) razvoj istraživačkih programa kroz kontakte između fakulteta zdravstvenog usmjerenja, komora i zdravstvenih ustanova;
- h) saradnju u oblasti farmaceutike, medicinskih sredstava i kozmetike;
- i) saradnju u promociji zdravlja i prevenciji bolesti;
- j) saradnju u oblasti javno zdravstvenog nadzora i javno zdravstvene zaštite, koja obuhvata nadzor i pripravnost, kao i odgovor na vanredne situacije u javnom zdravstvu;
- k) razmjenu iskustava o zdravstvenim uslugama koje se pružaju kroz model privatno javnog partnerstva;
- l) razmjenu informacija o novoj medicinskoj opremi, proizvodima i tehnološkim dostignućima koja se odnose na medicinu i zdravstvo;
- m) podrška Portugala Ministarstvu zdravlja Crne Gore u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, usaglašavanju legislative, izgradnji i jačanju administrativnih kapaciteta u zajednicki dogovorenim oblastima;

Ministarstvo zdravlja

- n) druge međusobno usaglašene oblike saradnje i razmjene iskustva u oblasti javnog zdravlja i medicinskih nauka za koje postoji obostrani interes.

U cilju primjene ovog Memoranduma o saradnji Strane potpisnice će formirati zajedničko tijelo – Radni tim, sastavljeno od jednakog broja članova koje će se sastajati, naizmjenično u Crnoj Gori i Portugalu, prema potrebama i procjeni Strana potpisnica. Radni tim će periodično sačinjavati planove saradnje u kojima će posebno biti utvrđeni oblici, sadržaj, metode i uslovi saradnje za određeni vremenski period.

Primjenom ovog Memoranduma će se unaprijediti saradnja ove dvije države u oblasti zdravstva, razmjenjivaće se informacije, eksperti i zdravstveni profesionalci, ojačaće se zdravstveni kapaciteti i proširiće se znanja u oblasti najnovijih dostignuća u oblasti medicine.

**MEMORANDUM O
RAZUMIJEVANJU IZMEĐU**

MINISTARSTVA ZDRAVLJA CRNE GORE

I

**MINISTARSTVA ZDRAVLJA REPUBLIKE PORTUGAL
U OBLASTI ZDRAVSTVA I MEDICINSKIH NAUKA**

Ministarstvo zdravlja Crne Gore i Ministarstvo zdravlja Republike Portugal (u daljem tekstu: »Strane potpisnice«), u cilju jačanja međusobne saradnje u oblasti zdravstva i medicinskih nauka, sporazumjeli su se kako slijedi:

**Član 1
Svrha**

Strane potpisnice će podsticati međusobnu saradnju u oblasti zdravstva i medicinskih nauka na osnovama jednakosti, reciprociteta i obostranog interesa u okvirima nacionalnih zakonodavstava.

**Član 2
Oblasti saradnje**

Saradnja između Strana potpisnica odvijace se kroz sledeće oblike:

- a) razmjenu informacija i iskustava u oblasti zdravstva i medicinskih nauka;
- b) stručno usavršavanje zdravstvenih radnika kroz učešće na simpozijumima, konferencijama, seminarima i drugim skupovima značajnim za zdravstvo, organizovanim u državama potpisnicama;
- c) razmjenu zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika radi usavršavanja u zdravstvenim ustanovama Strana potpisnica;
- d) saradnju u oblasti digitalizacije zdravstvenog sistema;
- e) saradnju u oblasti organizacije, funkcionisanja i reforme sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja,
- f) saradnju u oblasti telemedicine;
- g) razvoj istraživačkih programa kroz kontakte između fakulteta zdravstvenog usmjerenja, komora i zdravstvenih ustanova;
- h) saradnju u oblasti farmaceutike, medicinskih sredstava i kozmetike;
- i) saradnju u promociji zdravlja i prevenciji bolesti;
- j) saradnju u oblasti javno zdravstvenog nadzora i javno zdravstvene zaštite, koja obuhvata nadzor i pripravnost, kao i odgovor na vanredne situacije u javnom zdravstvu;
- k) razmjenu iskustava o zdravstvenim uslugama koje se pružaju kroz model privatno javnog partnerstva;
- l) razmjenu informacija o novoj medicinskoj opremi, proizvodima i tehnološkim dostignućima koja se odnose na medicinu i zdravstvo;

- m) podršku Portugala Ministarstvu zdravlja Crne Gore u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, usaglašavanju legislative, izgradnji i jačanju administrativnih kapaciteta u zajednički dogovorenim oblastima;
- n) druge međusobno usaglašene oblike saradnje i razmjene iskustva u oblasti javnog zdravlja i medicinskih nauka za koje postoji obostrani interes.

Član 3

Konkretne akcije

Konkretne akcije ili aktivnosti koje mogu nastati unutar područja utvrđenih u članu 2 podliježu prethodnom dogovoru za svaki pojedinačni slučaj između uključenih Institucija svake Strane potpisnice.

Član 4

Razmjena informacija i publikacija

Strane potpisnice će, u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima razmjenjivati publikacije i zdravstveno obrazovnu literaturu, kao i informacije o učešću na kongresima i simpozijumima sa međunarodnim učešćem koji se održavaju u državama Strana potpisnica.

Član 5

Radna grupa

U cilju primjene ovog Memoranduma o razumijevanju, Strane potpisnice će formirati zajedničko tijelo — Radni tim, sastavljeno od jednakog broja članova sa sličnim profilom ekspertize, koje će se sastajati, naizmjenično u Cmoj Gori i Portugalu, prema potrebama i procjeni Strana potpisnica. Radni tim će periodično sačinjavati planove saradnje u kojima će posebno biti utvrđeni oblici, sadržaj, metode i uslovi saradnje za određeni vremenski period.

Član 6

Povjerljivost

Strane potpisnice prihvataju da neće otkrivati ili distribuirati bilo koju povjerljivu informaciju koja se razmjenjuje u procesu sprovođenja aktivnosti saradnje na osnovu ovog Memoranduma trećim licima, osim u cilju i obimu koje dogovore pisanim putem.

Član 7

Izmjene i dopune

Ovaj Memorandum može biti izmijenjen ili dopunjen uzajamnom saglasnošću Strana potpisnica, diplomatskim putem. Izmjene ili dopune stupaju na snagu danom potpisivanja od strane za to propisno ovlašćenih predstavnika Strana potpisnica i smatraju se sastavnim dijelom ovog Memoranduma o razumijevanju.

Član 8

Razlike u tumačenju

Sve razlike u vezi s tumačenjem, primjenom ili sprovođenjem ovog Memoranduma o razumijevanju rešavaće se konsultacijama i pregovorima između Strana potpisnica. Ovaj Memorandum o razumijevanju nije međunarodni ugovor i ne stvara prava i obaveze uređene

međunarodnim pravom; primjenjivaće se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom država
Strana potpisnica.

Član 9 **Stupanje na snagu, trajanje i prestanak**

Ovaj Memorandum se zaključuje na neodređeno vrijeme i stupa na snagu danom potpisivanja.

Svaka od Strana potpisnica može otkazati ovaj Memorandum pisanim obavještenjem drugoj Strani, diplomatskim putem, šest (6) mjeseci unaprijed.

Prestanak važenja ovog Memoranduma ne dovodi u pitanje završetak aktivnosti započetih prije njegovog okončanja, osim ako ie Strane potpisnice drugačije ne dogovore.

Potpisano u _____, dana _____ 2026. godine, u dva originalna primjerka, na cmogorskom, portugalskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Ministarstvo zdravlja
Crne Gore

Dr Vojislav Šimun

Za Ministarstvo zdravlja Republike
Portugal

Ana Paula Martins

MEMORANDUM
BETWEEN
THE MINISTRY OF HEALTH OF THE PORTUGUESE REPUBLIC
AND
THE MINISTRY OF HEALTH OF MONTENEGRO
IN THE FIELD OF HEALTH AND MEDICAL SCIENCES

The Ministry of Health of Montenegro and the Ministry of Health of the Portuguese Republic (hereinafter referred to as "the Signatories"),

DESIRING to strengthen and further develop mutual cooperation in the field of health and medical sciences;

HAVE AGREED as follows:

Article 1

Purpose

The Signatories shall encourage mutual cooperation in the field of health and medical sciences on the basis of equality, reciprocity and mutual interest, within the framework of their national legislation.

Article 2

Areas of Cooperation

Cooperation between the Signatories shall be carried out in the following forms:

- a) Exchange of information and experience in the field of health and medical sciences;
- b) Professional development of health workers through participation in symposia, conferences, seminars and other health-related meetings organized in the Signatories States;
- c) Exchange of health professionals and healthcare associates for training purposes in healthcare institutions of the Signatories;
- d) Cooperation in the field of digitalization of healthcare systems;
- e) Cooperation in the organization, functioning and reform of healthcare systems and health insurance;
- f) Cooperation in the field of telemedicine;
- g) Development of research programs through contacts between health institutions of both States;
- h) Cooperation in the field of pharmaceuticals, medical devices and cosmetics;
- i) Cooperation in health promotion and disease prevention;
- a) Cooperation in the field of public health surveillance and public health protection, that encompasses collaborative surveillance and preparedness and response to public health emergencies;
- b) Exchange of experience in healthcare services provided through public-private partnership models;

- c) Exchange of information on new medical equipment, products and technological achievements related to medicine and healthcare;
- d) Support by the Portuguese Republic to the Ministry of Health of Montenegro in the process of accession to the European Union, harmonization of legislation, and development and strengthening of administrative capacities in mutually agreed areas;
- e) Other mutually agreed forms of cooperation and exchange of experience in public health and medical sciences where there is bilateral interest.

Article 3

Concrete Actions

Concrete actions or activities that may arise within the scope of the areas identified in Article 2 shall be subject to prior agreement on a case-by-case basis between the institutions involved from each party.

Article 4

Exchange of Information and Publications

In accordance with their needs and capabilities, the Signatories shall exchange information, publications and health education literature, as well as participate in congresses and symposia with international participation held in the Signatories States.

Article 5

Working Group

For the implementation of this Memorandum of Understanding, the Signatories shall establish a joint multidisciplinary body – the Working Team, composed of an equal number of members with similar profile of expertise who will meet alternately in Montenegro and in the Portuguese Republic, according to the needs and assessment of the Signatories. The Working Team shall periodically prepare cooperation plans defining the forms, content, methods and conditions of cooperation for a specific time period.

Article 6

Confidentiality

The Signatories agree not to disclose or distribute any confidential information exchanged in the implementation of cooperation activities under this Memorandum of Understanding to third parties, except to the extent and for the purposes agreed in writing.

Article 7

Amendments

This Memorandum of Understanding may be amended or supplemented by mutual consent of the Signatories through diplomatic channels. Amendments shall enter into force on the date of signature by duly authorized representatives of the Signatories and shall form an integral part of this Memorandum of Understanding.

Article 8

Divergence of Interpretation

Any differences regarding the interpretation, application or implementation of this Memorandum of Understanding shall be resolved through consultations and negotiations between the Signatories.

This Memorandum of Understanding is not an international treaty and does not create rights and obligations governed by International Law; it shall be implemented in accordance with the national legislation of the Signatory Parties.

Article 9

Come into effect, Duration and Termination

This Memorandum of Understanding is concluded for an indefinite period and shall come into effect on the date of signature.

Either Signatories may terminate this Memorandum of Understanding by written notification to the other Party through diplomatic channels, six (6) months in advance.

Termination of this Memorandum of Understanding shall not affect the completion of activities initiated prior to its termination, unless otherwise agreed by the Signatories.

Signed in _____, on the _____ of _____ of 2026, in two original copies, in Portuguese, Montenegrin and English languages, both texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation, the English text shall prevail.

**For the Ministry of Health of the
Portuguese Republic**

_____
Ana Paula Martins
**Ministry of Health of the
Portuguese Republic**

**For the Ministry of Health of the
Montenegro**

_____
Vojislav Šimun
**Ministry of Health of the
Montenegro**